

Odbor dopravy a silničního
hospodářství
Oddělení silničního hospodářství

VYPRAVENO DNE:
14. 12. 2023

datum	oprávněná úřední osoba	číslo jednací	spisová značka
14. prosince 2023	JUDr. Anna Kůrková	KUZL 107260/2023	KUSP-105044/2023/DOP/Ků

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Zlínského kraje, Odbor dopravy a silničního hospodářství (dále jen „odvolací orgán“), jako orgán věcně a místně příslušný podle ust. § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a ust. § 11 odst. 1 písm. a), § 89 odst. 1 a § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě odvolání xxx (dále jen „obviněný“), **zast. xxx** (dále jen „zmocněnec“), přezkoumal rozhodnutí Odboru přestupkového Městského úřadu Valašské Meziříčí (dále jen „správní orgán“) ze dne 7. 11. 2023, č. j. MeUVM/182182/2023, sp. zn. R/D/699/125107/2023/Bu, kterým byl výše jmenovaný uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) (dále jen „rozhodnutí“), a usnesení ze dne 7. 11. 2023, č. j. MeUVM/182024/2023, sp. zn. R/D/699/125107/2023/Bu, kterým byl zamítnut návrh na nařízení ústního jednání (dále jen „usnesení“), a rozhodl **t a k t o**:

V souladu s ust. § 90 odst. 5 správního řádu se odvolání xxx

z a m í t á

a rozhodnutí správního orgánu ze dne 7. 11. 2023, č. j. MeUVM/182182/2023, sp. zn. R/D/699/125107/2023/Bu,

se p o t v r z u j e .

V souladu s ust. § 90 odst. 5 správního řádu se odvolání xxx

z a m í t á

a usnesení správního orgánu ze dne 7. 11. 2023, č. j. MeUVM/182024/2023, sp. zn. R/D/699/125107/2023/Bu,

se p o t v r z u j e .

Odůvodnění:

I.

[1] Výše uvedeným rozhodnutím byl obviněný uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu. Tohoto přestupku se měl úmyslně dopustit tím, že dne 21. 7. 2023 v 19:23 hodin na pozemní komunikaci silnici č. III/05720, v obci Krhová, na ulici Hlavní, poblíž domu č. p. 698 řídil motorové vozidlo značky Audi, registrační značky 6Z3 1064 (dále jen „předmětné vozidlo“), ve směru jízdy k obci Nový Jičín, a v místě, kde je stanovena obecnou právní úpravou provozu na pozemních

komunikacích nejvyšší dovolená rychlost na 50 km/h, mu byla naměřena okamžitá rychlost vozidla nejméně 78 km/h, tedy překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o nejméně 28 km/h. Tímto jednáním měl porušit ust. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu.

[2] Za přestupek mu jako správní trest byla podle ust. § 125c odst. 5 písm. f) zákona o silničním provozu a v souladu s ust. § 35 písm. b) a § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“), uložena pokuta ve výši 2.700 Kč. Dále mu byla v souladu s ust. § 95 odst. 1 přestupkového zákona a podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku v paušální částce 1.000 Kč.

[3] Rozhodnutí i usnesení mu bylo oznámeno doručením do datové schránky jeho zmocněnce přihlášením oprávněné osoby dne 11. 11. 2023. Proti oběma obviněným podal dne 27. 11. 2023 odvolání. Obviněný namítá, že

- se o zamítnutí návrhu na konání ústního jednání dozvěděl současně s rozhodnutím. Obviněný legitimně očekával, že poté, co bude rozhodnuto o jeho žádosti o konání jednání, bude moci využít své právo vyjádřit se k podkladům;
- samotné usnesení je podkladem pro rozhodnutí, a proto má obviněný právo se k němu vyjádřit;
- správní orgán musí dát najevo, ke kterému datu hodlá vydat rozhodnutí;
- obviněný měl právo očekávat, že jeho návrhu bude vyhověno, neboť nebyly dány žádné důvody, které by zakládaly právo návrhu na konání ústního jednání nevyhovět;
- nebylo prokázáno, že by policejní vozidlo s radarem stálo rovnoběžně s vozovkou, Podle obviněného tomu tak nebylo, což je v rozporu s manuálem;
- nebylo prokázáno úmyslné zavinění.

II.

[4] Odvolací orgán nejprve zkonstatoval, že podané odvolání je odvoláním přípustným (tj. podaným osobou k tomu oprávněnou a směřující proti rozhodnutí, vůči kterému odvolání bylo možno podat), a dále odvoláním včas podaným.

[5] Odvolání není důvodné.

III.

[6] Podle ust. § 98 odst. 1 přestupkového zákona odvolací orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

1. Rekapitulace spisu

[7] Z prvotního spisového materiálu zpracovaného Policií České republiky vyplývá, že dne 21. 7. 2023 v 19:23 hodin na silnici III. třídy č. 05720 v obci Krhová u Agrobazaru, byla silničním radarovým rychloměrem RAMER 10C předmětnému vozidlu naměřena rychlost jízdy 78 km/h (po odečtu tolerance ± 3 km/h). V daném úseku je stanovena maximální rychlost jízdy 50 km/h. V řidiči byl ztotožněn obviněný. Do oznámení přestupku se obviněný nevyjádřil ani jej nepodepsal. Poté byla celá věc postoupena věcně i místně příslušnému správnímu orgánu k projednání ve správním řízení.

[8] Správní orgán ve věci zahájil řízení a obviněnému sdělil, že dle jeho názoru byly shromážděny podklady pro rozhodnutí, dal mu možnost se s nimi seznámit a vyjádřit se k nim. Této možnosti obviněný využil a požádal o nařízení ústního jednání. Správní orgán dne 7. 11. 2023 usnesením zamítl návrh obviněného na nařízení ústního jednání a téhož dne vydal rozhodnutí. Proti oběma se obviněný odvolal.

2. Vedení správního řízení

[9] Vzhledem k zásadě jednotnosti řízení, kterou je přestupkové řízení ovládáno, odvolací orgán nepokládá za podstatnou vadu řízení skutečnost, že správní orgán datoval usnesení o zamítnutí návrhu na provedení ústního jednání o den dříve než rozhodnutí ve věci. Obviněnému nic nebránilo, aby své námitky, ať již proti nekonání ústního jednání, nebo námitky, tvrzení a návrhy důkazů, které chtěl při ústním jednání přednést, vnesl v rámci odvolacích námitek proti rozhodnutí ve věci nebo kdykoli v průběhu odvolacího řízení. Toto také obviněný učinil a jejich vypořádání je součástí tohoto rozhodnutí.

[10] Dle ust. § 80 odst. 2 přestupkového zákona správní orgán nařídí ústní jednání na požádání obviněného, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv; jinak návrh zamítne usnesením, které se oznamuje pouze obviněnému. O právu žádat nařízení ústního jednání musí být obviněný poučen. Správní orgán nařídí ústní jednání i bez požádání obviněného, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci. Správní orgán prvního stupně nařídí ústní jednání i bez požádání obviněného, je-li obviněným mladistvý.

[11] Přestupkové řízení je ovládáno zásadou písemnosti. Nařízení ústního jednání záleží v obecné rovině na správním uvážení správního orgánu. Citované ust. § 80 odst. 2 přestupkového zákona však vymezuje tři výjimky, kdy je nařízení ústního jednání obligatorní, tj. povinné. Jedná se za a) o situaci, kdy obviněný o ústní jednání požádá a nařízení ústního jednání je nezbytné k uplatnění jeho práv; b) je to nezbytné pro zjištění stavu věci; c) obviněný je mladistvý.

[12] Odvolací orgán upozorňuje, že i za situace, kdy obviněný o ústní jednání požádá, správní orgán tomuto návrhu nemusí vyhovět vždy. Obligatorní konání ústního jednání nastává pouze tehdy, jestliže je ústní jednání nezbytné k uplatnění práv obviněného. V projednávané věci je podstatné, že přestupkové řízení je na rozdíl od řízení trestního ovládáno nikoli zásadou veřejnosti a ústnosti, ale zásadou neveřejnosti a písemnosti. Nelze hovořit o tom, že bylo obviněnému odňato právo, aby věc byla projednána v jeho přítomnosti. Právo na projednání věci v jeho přítomnosti by totiž obviněnému vzniklo až v případě, kdy správní orgán naznal, že je potřeba ústní jednání nařídít.

[13] Právo obviněného na vyjádření se k obvinění vychází již z Listiny základních práv a svobod a z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Toto právo však nemusí být realizováno pouze v rámci ústního jednání. Z možnosti správního orgánu zamítnout návrh obviněného na nařízení ústního jednání lze dovodit, že právo na nařízení ústního jednání nevzniká obviněnému automaticky, když o nařízení ústního jednání požádá, ale záleží na posouzení správního orgánu.

[14] Odvolací orgán v tomto odkazuje na aktuální komentářovou literaturu¹: *„Uplatní se zde ovšem správní uvážení správního orgánu, který musí posoudit, jestli je toto ústní jednání nezbytné k uplatnění práv obviněného. Povinnost nařídít ústního jednání vzniká až poté, co správní orgán tuto nezbytnost uzná. Správní orgán proto musí zvažovat, jaké důkazní prostředky bude třeba provést, tedy zda bude možné vycházet pouze z předložených listin, podkladů od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, resp. skutečností známých správnímu orgánu ze své úřední činnosti, které by bylo možné posoudit bez nařízení ústního jednání, nebo bude třeba provádět výslech svědků či (jak předpokládá § 82) výslech obviněného v rámci nařízeného ústního jednání.*

Jak poukazuje důvodová zpráva, právo obviněného na vyjádření se k obvinění vychází již z Listiny základních práv a svobod a z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Toto právo, které se může uplatnit v řízení na první stupni i v rámci opravných prostředků (srov. komentář k § 97), ovšem nemusí být realizováno pouze v rámci ústního jednání. „Pokud tedy z povahy věci bude nutné k realizaci práva obviněného na vyjádření se k věci nařídít ústní jednání (obviněný by například vyžadoval konfrontaci a takový návrh nebude nedůvodný apod.), bude muset správní orgán takovému návrhu vyhovět a ústní jednání nařídít. Ústní jednání bude i bez návrhu obviněného obligatorní, pokud bude nezbytné za účelem zjištění stavu věci (například výslechy svědků apod.). S ohledem na právo obviněného na obhajobu se tedy musí ústní jednání konat vždy,

¹ JEMELKA, Luboš. § 80 [Ústní jednání]. In: JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 623.

když o to obviněný požádá a ústní jednání bude nezbytné z hlediska realizace jeho základního procesního práva (o této možnosti správní orgán obviněného poučí, zpravidla v rámci oznámení o zahájení řízení).“

Na druhou stranu správní řízení, včetně řízení o přestupcích, je ovládáno na rozdíl od soudního procesu principem neveřejnosti a písemnosti a “obligatorní ústní jednání na návrh obviněného by v podstatě znamenalo nedůvodný a nesystematický zásah do principu neveřejnosti a písemnosti řízení o přestupku, který by v řadě případů nebyl nijak účelný a nevedl k reálně vyššímu standardu ochrany práv obviněného.“ (srov. důvodová zpráva)

Neprovádět ústní jednání je umožněno správnímu orgánu v případě, kdy tento úkon v řízení nemá žádný význam (například obviněný nekomunikuje, je zjevné, že by se na ústní jednání nedostavil apod.), a to buď vůbec, nebo znovu (pokud bude obviněný navrhnout nařízení ústního jednání opakovaně).

I když současné nastavení prekluzivní doby (srov. komentář k § 30 až 32) částečně omezuje obstrukční praktiky uplatňované v minulosti, neznamená to, že by obvinění z určitého přestupku usilovali vždy o rychlé vyřízení věci bez zbytečných průtahů. Je proto třeba zvažovat, zda je nařízení ústního jednání na návrh obviněného skutečně nezbytné k uplatnění jeho práv (například aby mohl být konfrontován se svědky při jejich výpovědích, resp. klást svědkům otázky, jak předpokládá § 82 odst. 3), a zda tedy svá práva nemůže stejně účinně uplatňovat například prostřednictvím svých písemných vyjádření.“

[15] Odvolací orgán na rozdíl od obviněného nespátřuje procesní vadu v tom, že k vydání usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání došlo ve stejný den jako rozhodnutí ve věci. Ke stejnému závěru dospěl i Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 29. 3. 2023, č. j. 34 A 14/2022 – 72. Kasační stížnost žalobce proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud odmítl usnesením ze dne 5. 12. 2023, č. j. 7 As 88/2023 – 32.

[16] Obviněný návrh na nařízení ústního jednání nijak neodůvodnil, tyto důvody jsou až součástí odvolání. Již v oznámení o zahájení řízení byl přítom obviněný poučen o tom, že dle názoru správního orgánu byly shromážděny dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí a kromě žádosti o nařízení ústního jednání má možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Zde byl výslovně poučen o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim, a to ve lhůtě nejpozději pěti dnů od doručení této písemnosti., a to ve lhůtě nejpozději deseti pracovních dnů od doručení této písemnosti. Tímto dal správní orgán jasně najevo, že po uplynutí této lhůty dojde k vydání rozhodnutí. Obviněný tak nemohl racionálně předpokládat, že správní orgán jeho návrhu na nařízení ústního jednání vyhoví a následně jej ještě jednou vyzve k vyjádření k podkladům pro rozhodnutí, aniž by návrh jakkoli odůvodnil. Vydání rozhodnutí ve věci tak pro obviněného nemohlo být v žádném směru překvapivé.

[17] Ve vztahu k výpovědi obviněného je třeba vnímat, že se jedná zejména o realizaci práva obviněného být slyšen podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Součástí tohoto práva je právo účastníka řízení vyjádřit své stanovisko (§ 36 odst. 2 správního řádu). Toto své právo účastník řízení nemusí realizovat osobně svou výpovědí, ale realizuje se jakýmkoli podáním obviněného, které prezentuje názor obviněného na věc.

[18] Osobní výslech obviněného je přínosný zejména v případech, kdy přispěje ke zjištění skutkového stavu věci. Nelze přehlédnout, že k prokázání viny či nevinu obviněného zcela postačují důkazy, které lze vytěžit z důkazních prostředků, které jsou součástí spisového materiálu. Odvolací orgán se ztotožňuje se správním orgánem, že k tomuto závěru nebylo třeba jiných důkazů, než jsou shromážděny ve spisovém materiálu.

[19] Otázka nutnosti nařizovat ústní jednání za účelem uplatnění práv účastníka řízení a zjištění skutkového stavu v případě dokazování listinami je vyřešena konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu. Lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2019, č. j. 2 As 145/2018 – 43: „Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že v případě, kdy je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné, musí se jednání ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařídit; není-li tomu tak, ústní jednání být nařízeno nemusí. V nyní projednávaném případě má za to, že správními orgány byl dostatečně zjištěn skutkový stav listinami založenými ve správním spise a řádně provedeno dokazování; nadto je třeba dále zdůraznit, že stěžovatel se mohl se všemi listinami seznámit postupem dle § 38 odst. 1 (nahlížení do spisu) či podle § 36 odst. 3 správního řádu (seznámení s podklady rozhodnutí před jeho vydáním), o čemž byl prvostupňovým správním orgánem řádně poučen.“

[20] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že **pokud správní orgán splní dvě podmínky, kterými jsou: (i) založení listiny do spisu podle § 17 odst. 1 správního řádu a (ii) účastník řízení má možnost se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu podle § 36 odst. 3 správního řádu, lze provádět dokazování i jednoduše tím, že je listina vložena do spisu**, aniž by bylo nutné nařizovat ústní jednání. Tento závěr Nejvyšší správní soud aproboval i v dalších rozsudcích, zmínit lze např. rozsudek ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 33/2016 – 53, rozsudek ze dne 11. 10. 2018, č. j. 7 As 297/2017 – 34.

[21] Odvolací orgán v tomto odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice č. j. 52A 47/2014-72 ze dne 25. 2. 2015: „*Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je ve správním soudnictví vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítnému porušení zákona. Z tohoto důvodu obsah a kvalita žaloby v podstatě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54, z poslední doby např. rozsudek téhož soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 – 42.*“

[22] Odvolací orgán se neztotožňuje s názorem obviněného, že usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání je podkladem pro rozhodnutí ve věci samé, a proto má obviněný právo se k němu před vydáním rozhodnutí vyjádřit. Usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání je procesním rozhodnutím, jehož účelem je upravit způsob vedení řízení. Usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústní jednání tak sám o sobě nepředstavuje podklad pro vydání rozhodnutí, neboť nepřináší nic nového ke zjištění skutkového stavu věci.

[23] Odvolací orgán nezjistil pochybení správního orgánu v průběhu vedení správního řízení v prvním stupni takové závažnosti, aby postupem správního orgánu byl obviněný zkrácen na právech, která mu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.

3. Přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu

[24] Přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu se dopustí fyzická osoba tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km/h a více nebo mimo obec o 30 km/h a více. V měřeném místě je rychlost upravena obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích pro jízdu v obci, konkrétně v ust. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, kde je uvedeno, že v obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km/h, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km/h.

[25] Odvolací orgán se neztotožňuje s námitkou, že nebylo prokázáno, že policejní vozidlo stálo rovnoběžně s vozovkou. Odvolací orgán v tomto upozorňuje, že „*primárně je důkazní břemeno na správním orgánu (řízení o přestupku vychází ze zásady oficiality), pokud je však tvrzením obviněného z přestupku některý z důkazů zpochybněn, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu a je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal (srov. § 52 správního řádu). Názor stěžovatele by v podstatě znamenal, že jakékoli jeho tvrzení musí dokazovat správní orgán, což by vedlo ke zcela absurdním situacím*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 3 As 9/2013-35). Pakliže tedy obviněný tvrdí, že v daném místě je vyšší povolená rychlost, než je stanovena obecnou úpravou pro jízdu v obci, bylo na něm, aby toto své tvrzení prokázal.

[26] Ze záznamu o přestupku plyne, že měření rychlosti bylo provedeno rychloměrem výrobní číslo 12/0029. K záznamu o přestupku je přiložen ověřovací list č. 060/23, vydaný Autorizovaným metrologickým střediskem K22 spol. RAMET a.s. Kunovice. Tento dokument potvrzuje, že silniční rychloměr RAMER10 C, výr. č. 12/0029, byl dne 5. 4. 2023 řádně ověřen, když platnost tohoto ověření končí dne 4. 4. 2023. Nelze proto než konstatovat, že k měření proběhlo v době, kdy přístroj měl požadované metrologické vlastnosti.

[27] Rychloměry, které Policie ČR, vojenská policie nebo obecní police k měření rychlosti vozidel používá, musí odpovídat zákonu č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcím vyhláškám. Rychloměry jsou v ČR schvalovány s jednotnou odchylkou ± 3 km/h, pokud je zjištěná rychlost do 100 km/h, respektive ± 3 % při rychlostech nad 100 km/h. Tato odchylka není promítnuta do zobrazené rychlosti na měřiči rychlosti a musí být zohledněna buď policistou, strážníkem nebo správním orgánem projednávajícím přestupek. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že odchylku měření ve výši ± 3 km/h zohlednil ve prospěch obviněného minimálně správní orgán.

[28] Klíčovým důkazem ve věci je záznam o přestupku č. 3765 (dále jen „snímek“). Ze snímku je zcela zjevné, že předmětnému vozidlu byla v místě a čase měření naměřena rychlost jízdy 81 km/h. Je tedy zřejmé, že při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h řidič vozidla jel v tu chvíli v místě měření rychlostí nejméně 78 km/h. Nejvyšší dovolenou rychlost tak překročil minimálně o 28 km/h.

[29] Z tohoto snímku vyplývá, že předmětné vozidlo bylo změřeno na příjezdu, a to zprava. Vozidlo je na snímku zachyceno celé, registrační značka je čitelná. Vozidlo je na snímku v odpovídající poloze. Na snímku jsou patrné dvě žluté svislice, mezi nimiž se první bod měření na vozidle (jeho levý přední roh) nachází. Zoom v daném případě činí 40 mm. Svislice spolu s rovnoběžkou procházející linií 40 mm tvoří onen prostor, ve kterém se vozidlo při korektním měření má nacházet (tzv. „mřížka“). Šablona je do snímku vložena pomocí softwaru výrobce měřiče, nedá se nikterak měnit či posunovat. Pokud by nebyla vložena šablona, určuje oblast radarového svazku úsek vyznačený úsečkou na horní a dolní straně snímku. Zde jsou oba ukazatele. Měření je nastaveno v dosahu 60 metrů.

[30] Odvolací orgán připomíná, že cílem ustavení vozidla, tj. rovnoběžně s vozovkou, je zajištění správného tj. 22° úhlu radarové hlavy. Ke kontrole úhlu radarové hlavy slouží zmiňovaná mřížka znázorňující anténní svazek. Pokud je vozidlo rovnoběžně, znamená to, že potřebný úhel měření je dodržen, přičemž ověření rovnoběžného postavení a správného úhlu poskytne právě kontrolní mřížka (znázorňující anténní svazek) vyobrazená i na snímku, který je předmětem tohoto řízení.

[31] Lze tedy jen zopakovat, že na snímku se nachází měřené vozidlo v prostoru uvedené šablony, tedy v prostoru radarového svazku, z čehož lze považovat dodržení úhlu radarové hlavy na měřícím vozidle za prokázané. Pokud by byl úhel radarové hlavy menší než 22° , měřené vozidlo by ze snímku tzv. vyjždělo. V případě většího úhlu radarové hlavy by naměřená rychlost byla menší, než rychlost skutečná, což by bylo pro obviněného výhodnější. Tento závěr je odrazem platnosti matematické kosinové² věty vyjádřené v tomto případě vzorcem:

$$v_1 = \frac{v_2}{\cos \alpha}$$

V tomto vzorci v_1 představuje skutečnou rychlost, která se vypočítá z podílu v_2 - rychlosti naměřené a kosinu úhlu mezi postavením měřidla a vyslaným paprskem k přímce, po níž se vozidlo pohybuje. Tento vzorec vychází z tzv. Dopplerova jevu, fyzikální zákonitosti týkající se změny frekvence a vlnové délky vysílaných dvěma předměty v pohybu. Předmětné informace vycházejí ze znalostí středoškolského učiva fyziky a matematiky na (víceletých) gymnáziích tudíž je není potřeba jakkoliv blíže dokazovat (viz např. rozsudek NSS 9 As 76/2010). Dopplerův jev se při měření rychlosti projevuje tím, že frekvence vlnění zjištěná měřičem je jiná, než frekvence vlnění zdroje (měřené vozidlo), jestliže se vzdálenost zdroje mění v čase. To nastává např. tak, že se vozidlo od měřiče vzdaluje nebo přibližuje. Čím větší je úhel mezi přímkou, po níž jede vozidlo, a směrem, z něhož je vozidlo při měření pozorováno a následně změřeno (pochopitelně až do úhlu 90° , jehož kosinus je roven 0, jíž nelze v režimu reálných čísel dělit), tím více se údaj o změřené rychlosti snižuje oproti rychlosti skutečné.

[32] Důsledky nedodržení návodu měřicího zařízení Ramer 10 C se zabýval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 As 53/2017 - 42, kde mimo jiné uvedl, že „[p]okud není dodržen návod k obsluze, rychlost vozidla měřícím zařízením zaznamenaná vůbec není (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2013, č. j. 3 As 82/2012 - 27). Současně však Nejvyšší správní soud konstatuje, že totéž platí i pro radarové měřicí zařízení Ramer 10 C: ‘Pokud by nebyl dodržen návod k obsluze, tak by neproběhly správně interní testy a verifikace měření a snímek by byl anulován, tedy vůbec by nedošlo k jeho zobrazení na displeji měřicího zařízení, ani k jeho uložení. Pokud je vytvořen radarem záznam, tak měřicí jednotka vyhodnotila proces měření jako správný’ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 309/2015 - 51) Správní spis v nyní posuzované věci obsahuje fotografický snímek s vyznačením rychlosti; je tedy zřejmé, že interní testy a verifikace měření proběhla úspěšně a snímek je hodnověrný.“ Stejný závěr byl zopakován i v rozsudku NSS č. j. 2 As 142/2020-33.

[33] Fakt, že měření proběhlo správně, může potvrdit právě snímek ze záznamového měřiče rychlosti, neboť z něj je patrné, že vozidlo se nachází tzv. „ve svazku“. Důkazní relevanci a použitelnost anténního

² Nejedná se o větu, jíž měl pronést Jan Sladký Kozina před svou popravou, jak ve vtipném kontextu pronesl R.A. Strejka v roli Žáka Peterky ve filmu Cesta do hlubin študákovy duše režiséra Martina Friče – pozn. odvolacího orgánu

svazku již vícekrát potvrdily správní soudy při svém rozhodování. Poprvé tak učinil Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 3 As 93/2015-41, kde uvedl: „Nejvyššímu správnímu soudu je známo, že za účelem verifikace správnosti měření rychlosti byla výrobcem silničních radarových měřičů RAMER (včetně typu RAMER 10, AD9, užitého v nyní posuzované věci) vydána pomůcka v podobě šablon, respektive mřížek, jež jsou součástí návodu k jejich užití. Přiložením této pomůcky na fotografii měřeného vozidla pořízenou rychloměrem (ve standardním rozměru, odpovídajícím formuláři Záznam o přestupku), lze velmi jednoduchým způsobem ověřit, zda byl dodržen předepsaný úhel měření“. Obdobně i Krajský soud v Plzni v rozsudku č. j. 17 A 44/2016 konstatoval, že: „Nelze dovodit, a to ani ze snímku z radaru, že by při měření došlo k nějakým pochybením. Vozidlo je na snímku ve správné pozici, odpovídající výsledkům prováděného dokazování, zejména žalovaným opatřenému a výše shrnutému dokumentu Vyhodnocení měření. Podle tohoto dokumentu je v dané věci snímek pořízen správně, neboť vozidlo na snímku zabírá většinu snímku a je tak nepochybné, že i zasahuje do radarového svazku dle vyobrazené šablony“.

[34] Obviněný si i bez pohledu na tachometr nemohl nevšimnout, že jede výrazně rychleji, než je předepsaných 50 km/h pro jízdu v obci. Neřešil-li obviněný situaci neprodleně přizpůsobením rychlosti jízdy nebo zastavením vozidla, jedná se o zavinění úmyslné, nikoli pouze o nedbalost vědomou. Jde o úmysl nepřímý, tj. obviněný věděl, že rychlou jízdou vozidla může porušit nebo ohrozit bezpečnost silničního provozu, tj. zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn. Ke stejnému závěru dospěl rovněž Nejvyšší správní soud v podobném případě: „...kdyby si obviněný nebyl vědom překročení rychlosti (o 17 km/h, o cca 19 %), patrně by nesplňoval ani kritéria pro držení řidičského oprávnění.“ (NSS 10 As 238/2017 – 54).

[35] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2022, č. j. 3 As 209/2020 – 70 : „[19] V předložené věci stěžovatel překročil nejvyšší povolenou rychlost o 51 km/hod. Stěžovateli, který je dlouholetým zkušeným řidičem, navíc řidičem taxi služby, muselo být zřejmé, že povolenou rychlost o dost výrazně překračuje, i kdyby se nepodíval na tachometr. Je proto vyloučeno, aby spoléhal na to, že se překročení povolené rychlosti nedopustí. Jak sám v kasační stížnosti uvedl, věděl, že jede rychlostí přibližně kolem 140 km/hod. Za takové situace proto není možné, aby nebyl přinejmenším srozuměn s tím, že zájem na dodržování maximální předepsané rychlosti mimo obec porušuje, a to i tehdy, kdyby v daném úseku platil rychlostní limit 110 km/hod. I tento limit by totiž stěžovatel překročil nejméně o 20 km/hod, což není zanedbatelné překročení, kterého by si nemusel být vědom“.

[36] V této souvislosti je třeba zmínit rozsudek č.j. 1 As 183/2012-50: „Určuje-li § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, že v obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km/h, pak ten, kdo tak nečiní, nejenže porušuje zákonem chráněný zájem, kterým je organizace dopravy na určitém území vyplývající z místní úpravy (označení obce) a z obecné úpravy, ale individuálně pak i zájem těch, kteří splnili dané podmínky, tedy pro jízdu v obci respektovali § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, jakož i ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích, byť jen potencionálních, kteří oprávněně předpokládají, že všichni účastníci provozu dodržují pravidla pro provoz na pozemních komunikacích (tzv. princip omezené důvěry)“.

[37] Skutečnost, že na snímku je předmětné vozidlo osamoceno, nijak nesnižuje společenskou nebezpečnost jednání obviněného. Odvolací orgán upozorňuje na rozsudek ve věci sp. zn. 1 As 24/2013, kde Nejvyšší správní soud konstatoval, že: Společenskou nebezpečnost jednání stěžovatele nikterak nesnižuje, byla-li by dálnice v perfektním technickém stavu, panovaly-li by ideální atmosférické podmínky, byl-li by snad stěžovatel na vozovce zcela osamocen. I za těchto „laboratorních“ podmínek by bylo třeba hodnotit jednání stěžovatele jako společensky nebezpečné, neboť je výrazem úmyslného, hrubého opovrhování pravidly silničního provozu, jejichž účelem je především zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, tedy ochrana života, zdraví a majetku (...). Formálním znakem skutkových podstat přestupků, dle nichž bylo jednání stěžovatele kvalifikováno, není ohrožení jiných účastníků silničního provozu. Stejně tak pro naplnění materiálního znaku se nevyžaduje, aby jednáním přestupce byl skutečně ohrožen někdo život, zdraví či majetek. Postačuje, že jednáním došlo k ohrožení zájmu společnosti (srov. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích), nikoliv ohrožení konkrétních jednotlivců. Působení pravidel provozu na pozemních komunikacích má výrazně preventivní charakter.

[38] Odvolací orgán shodně se správním orgánem zastává názor, že jednání obviněného v tomto konkrétním případě společenskou škodlivost představovalo.

4. Uložení správního trestu a náhrady nákladů řízení

[39] Odvolací orgán dále přezkoumal postup správního orgánu při ukládání druhu a výměry správního trestu a dospěl k závěru, že ani zde správní orgán žádným způsobem nepochybil a že při jejím ukládání postupoval v souladu s právními předpisy. Za přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu se podle ust. § 125c odst. 5 písm. f) téhož zákona uloží pokuta od 2.500 Kč do 5.000 Kč a podle ust. § 125c odst. 6 písm. c) bod 1 zákona o silničním provozu ještě i zákaz činnosti od jednoho měsíce do šesti měsíců, spáchal-li obviněný stejný přestupek v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát.

[40] Z evidenční karty řidiče je zjevné, že obviněný stejný přestupek spáchal naposledy dne 10. 9. 2021. Správní orgán proto postupoval správně, když obviněnému neuložil rovněž i správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel.

[41] Podle ust. § 37 přestupkového zákona se při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlédne zejména k povaze a závažnosti přestupku, k tomu, že o některém z více přestupků, které byly spáchány jedním skutkem nebo více skutky, nebylo rozhodnuto ve společném řízení, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, u pokusu přestupku k tomu, do jaké míry se jednání pachatele přiblížilo k dokonání přestupku, jakož i k okolnostem a důvodům, pro které k jeho dokonání nedošlo, u spolupachatelů k tomu, jakou měrou jednání každého z nich přispělo ke spáchání přestupku, u fyzické osoby k jejím osobním poměrům a k tomu, zda a jakým způsobem byla pro totéž protiprávní jednání potrestána v jiném řízení před správním orgánem než v řízení o přestupku, u právnické nebo podnikající fyzické osoby k povaze její činnosti, u právního nástupce k tomu, v jakém rozsahu na něj přešly výnosy, užítky a jiné výhody ze spáchaného přestupku, a v případě více právních nástupců k tomu, zda některý z nich pokračuje v činnosti, při které byl přestupek spáchán, u pokračujícího, trvajících a hromadného přestupku k tomu, zda k části jednání, jímž byl přestupek spáchán, došlo za účinnosti zákona, který za přestupek stanovil správní trest mírnější než zákon, který byl účinný při dokončení tohoto jednání.

[42] Odvolací orgán se bude dále zabývat pouze těmi kritérii podle ust. § 37 až 44 přestupkového zákona, které dopadají na projednávaný případ.

[43] Závažnost přestupkového jednání obviněného zvyšuje to, že obviněný přesáhl minimální hranici pro kvalifikovaný přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu o 8 km/h.

[44] Odvolací orgán se ztotožňuje s názorem správního orgánu, že zavinění přestupku v úmyslu nepřímém je v případě obviněného přitěžující okolností. Další přitěžující okolností je skutečnost, že posledního přestupku, navíc stejné právní kvalifikace, se obviněný dopustil méně než dva roky před nyní projednávaným přestupkem. Kromě toho i předchozí přestupek, který již byl zahlazen, byl stejné kvalifikace, což svědčí o tom, že obviněný má k překračování nejvyšší dovolené rychlosti sklon.

[45] Polehčující okolnosti odvolací orgán neshledal.

[46] Lze proto konstatovat, že správní orgán postupoval správně, uložil-li obviněnému správní trest pokuty mírně nad minimální výměrou. Uložení správního trestu v minimální výměře by totiž v případě obviněného nebylo schopno naplnit svou výchovnou, represivní a preventivní funkci. Ve výroku o správním trestu tak odvolací orgán rovněž neshledal důvodu ke změně či zrušení napadeného rozhodnutí.

[47] Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o přestupcích platí, že správní orgán uloží obviněnému, který byl uznán vinným, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Prováděcí právní předpis, (a to vyhláška č. 520/2005 Sb.) stanoví výši paušální částky nákladů řízení a výši paušální částky nákladů řízení ve zvláště složitých případech nebo byl-li přibrán znalec. V případech hodných zvláštního zřetele lze výši paušální částky na požádání snížit. Odvolací orgán neshledal důvodů, proč by tomu tak měl učinit i v tomto případě.

IV.

[48] Přezkoumáním podaného odvolání tedy odvolací orgán nezjistil žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly zrušení správním orgánem vydaného rozhodnutí a zastavení řízení. Přestupek byl zjištěn dostatečně spolehlivě a jeho spáchání bylo jednoznačně prokázáno. Rovněž i správní trest za tento přestupek byl uložen zcela v souladu se zákonem. Vzhledem k tomu, že odvolací orgán došel k závěru, že napadené

rozhodnutí vychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, že je v souladu s veřejným zájmem, současně není v rozporu s právními předpisy a ani není nesprávné, rozhodl odvolací orgán tak, že odvolání obviněného zamítl a rozhodnutí správního orgánu potvrdil.

Poučení:

Podle ust. § 91 odst. 1 správního řádu se proti rozhodnutí odvolacího orgánu nelze dále odvolat, toto rozhodnutí je konečné a nabývá právní moci dnem oznámení.

JUDr. Anna Kůrková
úřednice odboru dopravy
a silničního hospodářství
(podepsáno elektronicky)

Vyhotovuje se:

1 x xxx, zast. xxx – do datové schránky zmocněnce
1 x spis Městský úřad Valašské Meziříčí – po nabytí právní moci
1 x spis KÚZK